

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK VI | ŁÓDŹ. PIĄTEK, 29 CZERWCA 1928 ROKU. | CENA NUMERU 20 GROSZY. | NR. 180

„Żałuję, że nie trafiłem!..” oświadczył Mistrz po nieudanym zamachu rewolwerowym na wychowawczynię. Niedoszły zabójca przygotowywał się do zamachu od dwóch miesięcy.

Łódź, 29 czerwca.

W dniu wczorajszym jak już podała dzisiejsza „Republika” — w państwowej szkole handlowej przy ul. Księży Młyn 13 zdarzył się sensacyjny zamach rewolwerowy ucznia na nauczycielkę, która uniknęła śmierci tylko dzięki przy padkowi.

Zamachu dokonał 17-letni uczeń drugiej klasy Zenon Mistrz, który strzelił do swej wychowawczyni 56-letniej Zofii Kaczyńskiej.

W sprawie tej udało nam się zebrać następujące nowe szczegóły:

Przeszłość niedoszłego zabójcy.

Państwowa szkoła handlowa przy ul. Księży Młyn 13 posiada trzy klasy. Mistrz po ukończeniu szkoły powszechnej wstąpił do pierwszej klasy, gdzie nie odznaczał się zbyt wielką pilnością i w klasie tej pozostał na drugi rok.

Z trudem otrzymał promocję do drugiej klasy, w której również siedział dwa lata i obecnie promocji nie uzyskał, wskutek czego

został wydalony.

W dniu wczorajszym przy rozdawaniu promocji wychowawczyni oświadczyła Mistrzowi, że został wydalony ze szkoły, lecz świadectwa narazie otrzymać nie może, gdyż nie zwrócił jeszcze książek z biblioteki szkolnej.

Krytyczna chwila.

Miedzy Mistrzem a wychowawczynią wywiązała się następująca charakterystyczna rozmowa:

— Zostaniesz wydalony... — oświadczyła Mistrzowi wychowawczyni.

— Wiem... — odparł krótko Mistrz — zawdzięczam to pani... —

— Mylisz się... — usprawiedliwiała się nauczycielka — z mojego przedmiotu nie masz dwójki...

Pani Kaczyńska udziela w drugiej klasie historii. Masz natomiast niedostateczne stopnie

z czterech innych przedmiotów...

— Wszystko jedno... To jest przez panią... W zeszłym roku również dzięki pani zostałem w tej samej klasie... Ciekaw jestem z jakich przedmiotów mam dwójki...

— Mogę ci pokazać — odparła wychowawczyni i skierowała się w stronę pokoju nauczycielskiego.

Mistrz podążył za nią. Z kurytarza droga do pokoju nauczycielskiego prowadziła przez

kilka schodów,

po których zstępowała wychowawczyni.

Gdy znalazła się na przedostatnim stopniu, nagle —

padł strzał.

Mistrz celował w głowę wychowawczyni, która w tej chwili zeszła z ostatniego stopnia, a więc mimowoli schyliła się i tylko dzięki temu kula zamiast w głowę wychowawczyni trafiła w ścianę.

Pani Kaczyńska nie tracąc zimnej krwi, odwróciła się szybko, chcąc zatrzymać szaleńca, lecz Mistrz skierował ku niej poraż drugi lufę rewolweru, który zaciął się jednak w ostatniej chwili.

Po zamachu.

Gdy sprowadzono go do pokoju nauczycielskiego, Mistrz nie zdradzał najmniejszego zdenerwowania.

Pani Kaczyńska zwróciła się doń:

— Zastanów się nad tem coś chciał uczynić... Powiedz chociaż, że żałujesz swego czynu... Ja już jestem stara, ale pomyśl jaka będzie twoja przyszłość...

Mistrz odpowiedział spokojnie:

— Żałuję tylko jednej rzeczy, mianowicie, że nie trafiłem...

Co mówi dyrektor szkoły?

Chcąc zasięgnąć bliższych informacji o młodocianym, niedoszłym przestępcy, zwróciliśmy się do dyrektora szkoły, który będąc jeszcze pod okropnym wrażeniem tragicznego wypadku, udzielił następujących danych:

Mistrz był bardzo słabym uczniem. Sprawowanie jego było również niezbyt zachwycające. W szkole cieszył się złą opinią... W swoim czasie podejrzewano go w szkole o podrobienie stopni w dzienniku. Jest on synem szewca. Dwaj jego bracia ukończyli szkołę handlową i zajmują obecnie dość poważne stanowiska: jeden w izbie skarbowej, drugi w Kasie chorych. Po dokonaniu czynu Mistrz zeznał, że przygotowywał się do tego czynu od dwóch miesięcy.

Sledztwo.

W czasie sledztwa Mistrz nie wykazuje skruchy i powtarza ciągle „żałuję, że nie trafiłem”...

Młodociany zamachowiec opowiedział już od kogo pożyczył rewolwer.

Był to jego kolega szkolny, który w obawie przed następstwami uciekł z Łodzi.

Szczegóły sledztwa trzymane są narazie w tajemnicy.

Smutny ten epilog roku szkolnego wywołał wśród nauczycielstwa jak również wśród młodzieży przygnębiające wrażenie.

Walka wyznaniowa na kongresie demokratów.

Policja wkroczyła na salę i położyła kres gwałtownej
bójce.

Nowy Jork, 29 czerwca.

Na kongresie demokratycznym który ma desygnować kandydata na prezydenta Stanów Zjednoczonych, doszło dziś do gwałtownej bójki.

Jeden z ubiegających się o desygnowanie na kandydata partii demokratycznej gubernator Smith z powodu religijnej katolickiej narażony jest na liczne napadki. Przewodniczący kongresu senator Robinson, wezwał zebranych, aby przeszli nad zagadnieniami religijnymi do porządku dziennego.

Kiedy Robinson przypominał oświadczenie prezydenta Jeffersona iż cieszy się że nigdy nie brano pod uwagę wyznania kandydata na prezydenta Stanów — liczniejsza grupa delegatów urządziła pochód po sali między ławkami ze sztan darem stanu Karolina na czele.

Jeden z delegatów opozycyjnych zerwał obnoszoną chorągiew.

Powstała gwałtowna ogólna bójka. Dopiero silnemu oddziałowi policji, który wkroczył na salę, udało się po dłuższym wysiłku przywrócić spokój.

Angielski pociąg osobowy strzaskany

18 osób zabitych, 40 ciężko rannych.

Londyn, 29 czerwca.

Koło Darlington wydarzyła się straszna katastrofa kolejowa, w której, jak dotychczas zdolano stwierdzić, straciło życie 18 osób, 40 zaś odniosło ciężkie rany.

Tuż przy wjeździe na dworzec najechał pędzący pełną parą pociąg towarowy na pociąg wycieczkowy.

Jeden parowóz przewrócił się, drugi zaś wyskoczywszy z szyn, stanął w poprzek toru kolejowego, trzy wagony są zupełnie rozbite.

Miejsce katastrofy oświetlone kordonem policji przedstawia straszny widok. Zewsząd rozlegają się rozdzierające jęki rannych. W szczególnie rozpaczliwym położeniu znajdują się ciężko ranni pod gruzami wagonów, ponieważ wydobywanie rannych musi się odbywać bardzo powoli i z wielką ostrożnością.

Liczba śmiertelnych ofiar katastrofy zapewne wzrośnie, gdyż wielu z ciężko rannych walczy ze śmiercią.

Przyczyna katastrofy dotychczas nie ustalona.

Za kulisami rekonstrukcji gabinetu.

Krakowski korespondent „Republiki” (F.) telefonuje:

Dobrze zwykle poinformowany konserwatywny „Czas” zamieszcza w artykule na temat zmiany rządu sensacyjne i nieznane dotychczas szczegóły. W świetle tych informacji Marsz. Piłsudski wniósł prośbę o zwolnienie go ze stanowiska prezesa gabinetu jeszcze przed dwoma miesiącami (w końcu kwietnia). Rada ministrów uchwaliła wówczas odroczyć załatwienie tej prośby aż do zamknięcia sejmiku. Motywem dla tej prośby był fakt przeciążenia pracą Marsz. Piłsudskiego, który spełniał równocześnie trzy obowiązki: prezydenta gabinetu, gen. inspektora armji i ministra wojny. Pierwotnie była podobno mowa także o ustąpieniu z trzeciego stanowiska, ale ostatecznie Marsz. Piłsudski został zwolniony tylko ze stanowiska premiera.

Pozostawienie teki ministra spraw wojskowych w ręku Marszałka Piłsudskiego — wbrew pierwotnym pogłoskom które przeznaczały na to miejsce gen. Sosnkowskiego lub innego z wybitnych generałów świadczy, iż stan zdrowia Marszałka Piłsudskiego jest całkiem dobry. Gdyby tak nie było, byłby Marszałek i z tego stanowiska zrezygnował. W zgodności z tem stoi wiadomość (nie wiemy, o ile prawdziwa), wedle której Marsz. Piłsudski na ostatniej Radzie gabinetowej miał wygłosić żądanie, aby nowy gabinet rozwinął jak największą miarę aktywności w polityce wewnętrznej, a w rzeczach taktyki politycznej nie oglądał się na niego. „Pan premier — donoszą dzienniki — miał powiedzieć że nie można składać całej odpowiedzialności za państwo na barki jednego człowieka, ale że ciężar ten muszą ponosić rząd i sejm”.

Co się tyczy obecnego premiera, to jasne jest iż nominacja jego zadaje kłopot azerzonemu dawniej pogłoskom o zachwianiu się jego wpływow. Odwrotnie — pozostawiono dziś prof. Bartłowi większe pola do inicjatywy i samodzielności, skoro powierzono mu godność premiera a nie wicepremier, jak dotąd, a stosownie do jego życzeń dokonano zmian w obu tych ministerstwach, którymi on się najwięcej interesuje (ministerstwo kolei i oświaty). Wszak oznacza to ogromne wzmocnienie jego wpływu.

Rogacz

zabił cyklistę.

Berlin, 29 czerwca.

W pobliżu Halle rogacz zaatakował przejeżdżającego szosą na rowerze robotnika Niehofa, którego przewrócił na ziemię i zabił uderzeniem rogów w skroń.

Napad bandycki

na bank pod Hamburgiem.

Berlin, 29 czerwca.

Dziś o godzinie 11-ej przed południem dwaj bandyci wtargnęli do filii jednego z banków berlińskich w miejscowości Wellbrook pod Hamburgiem.

Po zaryglowaniu drzwi od wewnątrz zastrzelili kierownika filii i jednego urzędnika, poczem wyjęli z kieszeni zabitego kierownika klucze od kasy, której jednak nie mogli otworzyć.

Po krótkim szamotaniu się z kasą, bandyci zbiegli na rowerach, gęsto ostrzeliwując się na wszystkie strony mimo, że nikt ich nie ścigał.

Debata guzikowa

w parlamencie angielskim trwała
16 godzin.

Berlin, 29 czerwca.

W angielskiej izbie gmin debatowano przez całą noc nad sprawą wysokości cel na guziki.

Rozprawa guzikowa trwała 16 godzin, a więc uzyskała rekord długości obrad nienotowanych już od kilku lat.

Chicago pod terorem zbrodniarzy.

Chicago, 29 czerwca.

Straszna fala zbrodni nawiedziła znów to nieszczęśliwe miasto.

Wczoraj zamordowano znanego właściciela lokalu tanecznego Biga Tiennerby.

Zaledwie uspokoiło się ogromne wzburzenie, wywołane tem zabójstwem, w 5 rozmaitych punktach miasta dokonano 5 zamachów morderczych. W dwu wypadkach ofiary poniosły śmierć.

Wszystkie te zbrodnie są wynikiem walki konkurencyjnej poszczególnych band przemytników alkoholu.

Olbrzymie skarby

wartości 160 milionów,
czekają na odkrywcę.
Moda poszukiwania
wielkich skarbów.

Poszukiwanie skarbów stało się obecnie niezmiernie modnym. Po wielkiej ekspedycji, udającej się do Boliwii, celem odnalezienia zakopanego skarbu Jezuitów, zwraca na siebie ogólną uwagę zarządzenie, wydane przez rząd Haiti. Mianowicie stosownie do tego zarządzenia, mają być podjęte prace nad odkopaniem skarbu murzyńskiego króla Henryka I., których to skarbów dotychczas odnaleźć nie zdołano.

Jeżeli wierzyć temu, co podanie głosi, to 40 milionów dolarów w złocie i klejnotach oczekuje w tajemnym skarbcu na swego odkrywcę. Skarb ten ma być ukryty na północnym wybrzeżu Haiti.

Tę wiadomość łączy się ze wspomnieniem burzliwego epizodu z historii Haiti.

Konwent narodowy we Francji w roku 1794 przyznał murzynom w koloniach francuskich zupełną wolność. Murzyn Toussaint, mianowany przez francuski dyktator naczelny dowódca wojsk na Haiti, uniezależnił się w roku 1801 i nawet podjął walkę z Napoleonem Bonaparte. W walce tej generał murzyński został zwyciężony i wzięty do niewoli.

Po wielu krwawych powstaniach objęli wreszcie władzę na Haiti: generał murzyński Henryk Christophe i mulat Petion. Christophe otrzymał we władanie północną część wyspy, w roku 1811 kazał się koronować na króla Henryka I. Był to monarcha-tyran w całym tego słowa znaczeniu, którego panowanie zakończyło się całym szeregiem okrucieństw. Przedewszystkiem starał się on o to, aby zebrane przez siebie skarby za zabezpieczyć przed napadami. Wśród wojsk swoich utrzymywał żelazną dyscyplinę. Naprzykład generałowi mulatowi Resse, który dopuścił się jakiegoś drobnego przewinienia, król postawił następujące ultimatum: albo ma skoczyć w przepaść z murów twierdzy, albo też na miejscu zostanie rozstrzelany. Generał wybrał pierwsze, ale cudem poprosił o stał uratowany ponieważ w skoku zawisł na drzewie.

Król zachwycony odwagą mulata, obsypał go łaskami i zaszczytami i powierzył mu kierownictwo robót przy budowie tajnego skarbcu. Robotników prowadzono na miejsce pracy z zawiązanymi oczyma, kilka razy na dzień zmieniano szczyty robotnicze. Kiedy skarbiec był już gotów, król pewnego razu udał się z jen. Besse na przechadzkę wzdłuż murów fortecy.

Następnego dnia znaleziono zwłoki generała mulata ze sztyłem wbitym w plecy. Gdy pewnego razu jakiś zagraniczny dyplomata, bawiący na Haiti, wyraził królowi podziw dla niezwyklej dyscypliny, panującej wśród jego wojsk, monarcha murzyński odpowiedział:

— Zobacz pan jeszcze więcej. — I rozkazał batalionowi ćwiczącemu się na bastionach twierdzy, maszerować.

Batalion pomaszerował aż na skraj wału, a ponieważ król nie wydał rozkazu „stanąć”, żołnierze pomaszerowali w przepaść. Kroniki wyspy Haiti opowiadają, że to właśnie byli ludzie z ostatniej szczyty, pracujący nad zbudowaniem tajnego skarbcu. Mogli zatem wiedzieć więcej, aniżeli to było dogodnym królowi.

Gdy w październiku 1820 roku wybuchło powstanie przeciwko krwiożernemu tyranowi, król Henryk I. zastrzelił się, a tajemnicę swego skarbcu zabrał ze sobą do grobu.

Sejmowa komisja morska w Gdyni.

Sejmowa komisja morska bawiła przez kilka dni w Gdańsku, Gdyni i Tczewie, aby się zapoznać z potrzebami naszego wybrzeża.

Piękno życia zaświatowego Zachwyca się nim przywódca spirytystów angielskich, Conan Doyle.

„Na tamtym świecie jest lepiej, niż na ziemi“.

Jedno z wielkich czasopism angielskich rozpisło ankietę na temat tajemnic zaświatów. Ankietę tę wywołała w Anglii silne zainteresowanie i wiele wybitnych osobistości nadesłało odpowiedzi. Na specjalne wyróżnienie zasługuje opinia w tej kwestii znanego pisarza Conan Doyle, który, jak wiadomo, jest jednocześnie przywódcą angielskich spirytystów.

Conan Doyle powiada:

— Dziwiło mnie to zawsze, że tylu ludzi nie wierzy w trwanie życia po śmierci fizycznej. Dla mnie to przekonanie, że śmierć nie jest koncem, a tylko początkiem nowego istnienia, jest faktem oczywistym. Ten, kto zna chociażby część z tych bezspornie stwierdzonych i żadnej wątpliwości nie ulegających świadectw, stwierdzających istnienie życia zaświatowego, nie może się w tej sprawie wahać.

Odpowiedź ktoś może, że te wszystkie świadectwa mogą być złudne, fałszywe i polegają na oszustwach w czasie spirytystycznych seansów. Na taki zarzut można odpowiedzieć jednym argumentem, że tysiące komunikatów astralnych zgadzały się jednak ze sobą. Wprawdzie opisy krajin zaświatowych w niektórych punktach różnią się, ale zasadnicza treść jest zawsze ta sama.

Duchy, przybywające z tamtego świata i nawiązujące kontakt z żywymi mówią zawsze to samo bez względu na to, czy to się dzieje w Australii, czy w Ameryce, czy we Francji, czy też w Chinach.

A zatem stwierdzić musimy, że nasza jaźń trwa w dalszym ciągu po śmierci fizycznej. Na tamtym świecie zachowujemy poczucie tego, czem byliśmy dawniej, jak również wspomnienie o ludziach drogich pozostawionych na ziemi. Także nasz charakter i nasze wiadomości o rzeczach pozostają niewzruszone te same. Tylko, że wszystkie nasze siły duchowe ulegają wzmoczeniu przez odrzucenie ciężaru materialnego ciała.

Zmiana dokonana przez śmierć i przeniesienie się do innych warunków bytowania, musi zmniejszyć sprawę początkowo wrażenie ulgi. Zanika bowiem poczucie fizycznego bólu. Zacierają się również wszelkie wspomnienia, ale i tam, po tamtej stronie wielkiej, nieznanej rzeki istnieje cierpienie psychiczne.

Wyrzuty sumienia znane są również w sferach duchów zmarłych. Istoty, które w życiu fizycznym połączone były nicią szczerzej sympatii i w zaświatach łączy się ze sobą. Wartość posiadają tylko związki sympatii, przyjaźni i miłości, albowiem czyste pokrewieństwo traci znaczenie w chwili śmierci. I tam, w tej sferze astralnej, istnieje rozwój i postęp. Rozwój ten posuwa się naprzód

może wolniejszymi krokami, aniżeli tutaj, na naszym ziemskim świecie, bo brakuje mu tego bodźca, jakim za życia fizycznego jest ból cielesny.

— Żal nam tych biednych ludzi, którzy nie cierpią — powiedział niedawno na seansie spirytystycznym duch, a te słowa mają głębokie znaczenie.

W wielu komunikatach z tamtego świata powtarzają się takie słowa, jak kwiat, łąka, jezioro, rzeka, góra. Świadczy to, że ta sfera pozaświatowa wykazuje pewne podobieństwo do naszego materialnego świata. Może niektórzy ludzie zostaną zaskoczeni tem trochę poufałym i domowym ujęciem zaświatów. Dla nas jednak niewątpliwą jest rzecz, że jedna z wielu sfer, w której przebywają duchy zmarłych, wykazuje podobieństwo do naszego materialnego świata.

— Gdzie właściwie znajdują się te krainy zaświatowe?

Na pytanie to jest łatwiejsza odpowiedź, aniżeli się to pozoruje zjawiać mogło. Musimy sobie tylko uświadomić fakt, że istnieją promienie i barwy, których nie widzimy i których uchwycić nie mogą nasze najczulsze przyrządy. Wszakże istnieją fale dźwiękowe i tony, których nietylko uchem, ale przy pomocy żadnego aparatu pochwycić nie możemy. Te zaświaty tedy mogą zatem znajdować się zarówno na ziemi, jak i w najbliższym sąsiedztwie ziemi, tylko, że ich barwy nie mogą się pomieścić w naszej ziemskiej skali barw, a ich tonów ująć nie zdołamy w oktawy naszej muzyki.

Obłąkana narzeczona w komisariacie paryskim.

Przed jeden z komisariatów paryskich zajeżdżał przed kilku dniami cały szereg eleganckich aut. Z pierwszego z nich wysiadła młoda panna w szatach oblubienicy i obdarzywszy licznych widzów uprzejmym uśmiechem, podażyła wprost do gabinetu komisarza.

Dama, która się podała jako panna de la Martiniere, wyjaśniła urzędnikowi, że poznała w Biarritz doktora B. i przyjechała tutaj, aby załatwić formalności ślubne.

Dłatego właśnie wynajęła tyle aut, zamówiła śniadanie, w jednej z restauracji w Łasku Bułońskim, a obecnie zaczęła chwileczkę, gdyż narzeczony, który ją szalenie kocha, powinien zaraz przybyć.

Dama zażądała od komisarza aby przygotował co należy. Formalności były bardzo krótkie. Miał narzeczonego zajeżdżało przed komisariat sprowadzone telefonicznie auto sanitarne i odwoziło nieszczęśliwą do domu dla obłąkanych.

„Określenie nieszczęścia“

został skazany na śmierć
na dnie oceanu.

Gdzieś wśród bezmiarów Oceanu Spokojnego ma być złożony na ostatni odpoczynek sławny chiński „określenie nieszczęścia“... Wielka radość zapanuje z tego powodu w kołach chińskich żeglarzy, okrętów bowiem, który teraz znajduje wreszcie grób w wodach oceanu, spowodował śmierć z górą 100 ludzi.

Osobliwe dzieje tego okrętu podaje United Press: Dla celów handlowych zbudowano ów okręt w r. 1909 i nadano mu imię „Hai Ling“. Już w czasie swojej pierwszej podróży z Szanghaju do Hankau okręt ów o mało nie zatonął. W drodze powrotnej eksplodował na okręcie wielki kocioł. Z ran otrzymanych w czasie eksplozji zmarło wówczas 11 ludzi. W czasie trzeciej podróży, odbytej przez okręt „Hai Ling“, jeden z majtków okrętowych, chińczyk, dostawszy nagle ataku szału, zastrzelił pięciu marynarzy i zranił trzy inne osoby.

Od tej pory zły los ścigał już stale okręt „Hai Ling“. Przesądni chińczycy nabrali przekonania, iż duchy 5-ciu zmarłych marynarzy postanowiły doprowadzić okręt do ostatecznej zguby.

Nawiedzani coraz to nowymi doświadczeniami losu właściciele okrętu, nie mogąc sobie poradzić z przeciwnościami uciekli się w końcu do pomocy kapłana katolickiego, który święconą wodą ochrzcił fatalny okręt. Pod dumem mianem „Loy Sing“ wypłynął okręt z Hankau, lecz już w Nankinie wybuchła nagle na jego pokładzie epidemia ospy, której ofiarą padło wiele osób. Nieszczęścia i katastrofy w dalszym ciągu prześladowały stale przeklęty zda się przez los okręt.

Trzykrotnie zmieniał on swoje miano. Niemożliwością prawie stało się skompletowanie załogi okrętowej, marynarze bowiem, przerażeni wszystkimi katastrofami, których widownia był okręt, nie chcieli obejmować na nim służby. Właściciele okrętu ofiarowali załogę placę trzykrotnie wyższą od tej, jaką pobierali marynarze na innych okrętach.

Zachęceni korzystnym zarobkiem, tu dzie obejmowali służbę na fatalnym okręcie, po pewnym jednak czasie uciekali z niego, jakby przed jakąś zarazą.

W końcu przyszedł najstraszniejszy cios. W roku 1927 okręt „Loy Sing“ przewoził wojska chińskie przez Jangisę. Po między żołnierzami wybuchł nagle gwałtowny spór. Od kłótni przyszło do zapasów na pięści. W czasie krwawej walki, z górą 100 ludzi poniosło śmierć. Zrozpaczeni właściciele okrętu wycofali go wówczas z użytku. Po kilku tygodniach jednak postanowiono puścić okręt ponownie na fale wód. Nowe zmontowanie go kosztowało tysiące dolarów. Jeszcze raz zmieniono nazwę okrętu i w ładunkiem jedwabiu i innych towarów wysłano go znów z Hankau.

Zaledwie przez jeden dzień znajdował się fatalny okręt w podróży, gdy nagle wybuchł na nim pożar. Ogniste języki płomieni strzelały w górę z pokładu okrętu. Dzielną załogą przez długie godziny gasiła pożar, zdołano jednak wyratować tylko sam okręt, gdy cały ładunek padł pastwą płomieni. Wówczas właściciele okrętu, widząc, że nie mogą zważyć jakichś fatalnych sił, które spryskiwały się przeciwko nim, sprowadzili okręt do Szanghaju i ogłosili publicznie, iż będzie on sprzedany na licytacji.

Mimo, że stawiano bardzo niską cenę, nie znalazł się jednak ani jeden amator na ów przeklęty okręt. Fakt ten doprowadził już do ostatecznej rozpaczy właścicieli okrętu. Na prośby związku chińskich żeglarzy zdecydowali się oni wypuścić okręt na pełne morze i zatopić go w odmętach fali... Osobliwy ten ceremoniał odbędzie się niebawem na Pacyfiku.

KORRESPONDENCJA DWUCH STUDENTÓW.

— Mój drogi! Chcę iść tego wieczoru na bal, lecz nie mam fraka. Czy nie zechciałbyś pożyczyć mi swego?

Zaraz po otrzymaniu tego listu przyjaciel odpowiada:

— Zgadzasz się najchętniej, pod jednym warunkiem: musisz mi przysłać spodnie, bo inaczej nie będę miał w czym wyjść, żeby ci przynieść frak.

Kisze do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne
dla celów reprodukcji
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
WYDAWNICZE WYKONYWA

R. DORPENHAGEN
Tel. 11-72
100

Przymus kanalizacyjny w Łodzi został uchwalony.

Inż. Skrzywan chce opodatkować wszystkich mieszkańców.

Za 4 lata skończona będzie 1 seria robót kanalizacyjnych.

Specjalny wywiad „Expressu” z inż. Skrzywanem.

Łódź, 29 czerwca.

Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej zapadła uchwała o przymusowym skanalizowaniu wszystkich nieruchomości w naszym mieście. Uchwała ta, która jest swego rodzaju etapem w historii rozwoju naszego miasta, ma być jeszcze zatwierdzona przez władze nadzorcze, poczem stanie się prawem obowiązującym.

Zrozumiałe jednak, iż wprowadzenie w życie tych przepisów napotkać może na wielkie trudności, szczególnie ze względu na znaczne koszty skanalizowania i włączania do sieci domów. Już wczoraj zastanawiano się nad tą sprawą, obawiano się wprowadzenia nowych podatków i to właśnie dało nam asumpt do zwrócenia się do naczelnego inżyniera wydziału kanalizacji p. Skrzywana z prośbą o wyjaśnienie nam tej tak ważnej sprawy.

— Sprawa ta nie jest wcale tak skomplikowana, jakby się to wydawać mogło — odpowiada uśmiechając się, p. inż. Skrzywan. — Przepisy bowiem, które zostały obecnie uchwalone, wyraźnie stwierdzają, iż z chwilą zatwierdzenia ich przez urząd wojewódzki, wszystkie nowe i zasadniczo odnawiane domy muszą być skanalizowane.

To, co obecnie robi się dobrowolnie, stanie się przymusem, albowiem inspekcja budowlana magistratu nie będzie więcej udzielała zezwoleń na budowę domów, o ile wydział kanalizacji planów budowy nie zatwierdzi. Bez urządzenia kanalizacji, domy nie będą mogły być oddawane do użytku.

— No, a domy stare? Wszak to najważniejsze... — wtrącamy.

— Oczywiście, tu zagadnienie staje się już poważniejsze. Przepisy powiadają wprawdzie, iż w określonych przez magistrat terminach wszyscy właściciele domów będą musieli domy swe włączyć do sieci. Teoretycznie tak. Ale jakże praktycznie? Wszak wszyscy właściciele poczną zgodym chórem twierdzić, iż nie mają pieniędzy.

Otóż więc rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca r. b. ustaliło, iż wbrew ustawie o ochronie lokatorów, właściciele domów mają prawo świadczenia i ciężary kanalizacyjne rozłożyć na lokatorów. Chodziłoby więc o to tylko, by właściciele domów pieniądze z góry wyłożyli, gdyż odebrać je sobie będą mogli bardzo łatwo. Możliwe, że w niedalekiej przyszłości łatwiej będzie o kredyty, o pożyczki hipoteczne...

Jest to wszystko kwestia czasu. Kanalizacja — to nie bańka mydlana, w ciągu minuty jej się nie wykończy. Jeszcze trochę cierpliwości, a wszystko się zrobi. Da się więc i radę opornym właścicielom domów.

— Ależ w takim razie, jeśli mielibyśmy czekać tak długo na dobrą wolę i chęć pp. właścicieli, kiedy zaczyna się rentować kapitały, utopione w kanalizacji? — pytamy naszego rozmówcę.

— Otóż to! — odpowiada z uśmiechem inż. Skrzywan. — Sprawa nie jest tak blaha, jakby się zdawało. Zastanawiałem się nad tem i w konsekwencji wniosłem do magistratu odpowiedni projekt. Jak będzie on zatwierdzony, jest to już kompetencja nie moja, lecz właśnie magistratu, mogę jednak objaśnić, na czym on polega.

Otóż proponuję w nim, by z chwilą wybudowania na jakiejś ulicy kanalizacji, wszyscy mieszkańcy opłacali t. zw. podatek kanałowy, obliczony w stosunku 3—4 proc. komornego, co przyniesie rocznie 4 miliony złotych dochodu.

Oczywiście, do czasu włączenia domu do sieci całkowity podatek z nieruchomości musiałby opłacać właściciel, później dopiero, miałby prawo rozłożyć go na lokatorów.

W ten sposób miasto miałoby zabezpieczony realny i określony dochód, będący gwarancją tego, iż pieniądze włożone w kanalizację oprocentowują się.

— A kiedy już koniec, kiedy wreszcie będzie koniec, panie inżynierze? Czekaemy i doczekamy się nie możemy...

— Koniec wszystkiego, czy pierwszej serii robót? Bo jeśli chodzi o wszystko, to kto wie, kiedy to będzie, a jeśli chodzi o zakończenie tej serii robót, którą obecnie prowadzimy, to zdaje się, że za cztery lata.

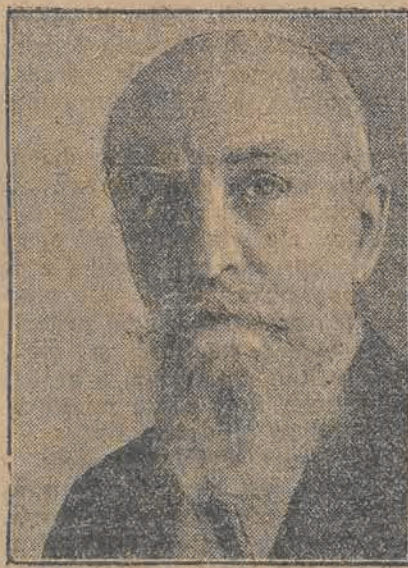
Potrzebuję na to 32 miliony złotych. Jeśli możliwości techniczne pozwolą mi wydawać rocznie 8 milionów, to za czte-

ry lata, licząc i rok bieżący, nastąpi koniec robót pierwszej serii. Śródmieście będzie skanalizowane.

Na tem zakończyliśmy naszą ciekawą rozmowę, spiesząc zapoznać z nią liczne rzesze naszych czytelników. Jeszcze cztery lata. To faktycznie niewiele. „Powolutku aż do skutku” — jak stwierdził inż. Skrzywan.

G.

Kryzys w Jugosławii.

Po krwawej tragedii w parlamencie jugosłowiańskim wywołała w całym państwie niebywałe wrzenie. Ze wszystkich prowincji donoszą o rozruchach. Na zdjęciach na lewo — król jugosłowiański ALEKSANDER, jego żona i następca tronu Piotr; na prawo — premier Rubiszewicz.

Nauczyciel uwiódł 14-letnią uczenicę
i został za to skazany przez łódzki sąd okręgowy na 4 lata więzienia.

Wczoraj sprawa ta znalazła się powtórnie na wokandzie sądu apelacyjnego.

Łódź, 29 czerwca.

Swego czasu bardzo głośną była sprawa nauczyciela szkoły powszechnej Piotra Soboszczyńskiego, który uwiódł 14-letnią uczenicę Leokadę P. Wbrew obawom lekarzy poród odbył się szczęśliwie i czternastoletnia Leosia została matką. Wypadek ten wywołał ogromne zainteresowanie w sferach nauczycielskich, wśród których 36-letni Piotr Soboszczyński cieszył się opinią człowieka uczciwego.

Po przyjeździe na świat dziecka Soboszczyński został aresztowany, lecz do winy się nie przyznał.

Nauczyciela pociągnięto do odpowiedzialności sądowej. Sprawę rozważano przy drzwiach zamkniętych, w łódzkim sądzie okręgowym i Soboszczyński skazany został na 4 lata ciężkiego więzienia.

Pełnomocnik oskarżonego wniósł skargę apelacyjną do sądu w Warszawie i w dniu wczorajszym sprawa ta znowu nabrała szerokiego rozgłosu.

Na sprawę tę przyjechała z Łodzi do Warszawy młodociana matka, bohaterka głośnego procesu która wyglądała na uczenicę III-ej klasy. Wraz z nią przybył również jej ojciec.

Patrząc na tę wychudłą postać piętnastoletniej dziewczynki, nie chciało się poprostu wierzyć, że to jest bohaterka tej wielkiej tragedii.

Młodociana matka zachowywała się w sądzie spokojnie, nie wykazując najmniejszego nawet wstydu. Ojciec jej natomiast był ogromnie przygnębiony.

Sąd przesłuchiwał cały szereg nowych świadków, którzy stwierdzili, że poszkodowana zawsze zachowywała się bardzo wyzywająco i

nie należy do rzędu najskromniejszych dziewcząt.

Dłuższe przemówienie wygłosił obrońcy oskarżonego adwokat Nowodworski i Brokman.

Soboszczyński — jak wiadomo posiada żonę i dziecko, adwokat apelował więc do uczucia panów sędziów ze względu na los tych dwojga pozostawionych na łaskę Bożą istot.

Po dłuższej naradzie sąd potwierdził wyrok pierwszej instancji.

Nareszcie pogoda.

Parasole, kalosze i futra możemy zostawić w domu.

Łódź, 28 czerwca.

Tak się ludzie przyzwyczaili do chodzenia w futrach w maju i czerwcu, że już teraz w ciepło i słońce nikt nie wierzy.

A tymczasem od kilku dni jest naprawdę ciepło (wczoraj wieczorem w Łodzi zanotowano 26 stopni) i pogodnie.

Nawet deszcz pada umiarkowanie i z dużymi przerwami (największe opady w Wileńszczyźnie).

Dziś, jutro i dni następnych będziemy mieli w Polsce w dalszym ciągu ładną, dość słoneczną i niemal że bezdeszczową pogodę.

Przyczyną tego miłego zjawiska, wywołanego od wielu miesięcy przez wszelkiego rodzaju wycieczkowiczów, tęskniących do powietrza i „natury”, do czereśni kwaśnego mleka z młodemi karciakami i miłego odpoczynku na trawie jest wielki wyż barometryczny, rozpostierający się w chwili obecnej nad Europą południowo-zachodnią.

Oto miły gość idzie szybko ku nam, obejmując Niemcy, gdzie w ciągu doby

ubiegłej ciśnienie znacznie wzrosło (do 770 mm.).

Już dziś w Polsce ciśnienie pod wpływem wyżu się zwiększy. Temperatura w ciągu doby dzisiejszej nieco się obniży, zwłaszcza na zachodzie kraju i w Wileńszczyźnie, gdzie różnica wyniesie ponad 3 stopnie.

Spadek temperatury, spowodowany zanikającym niżem, którego środek leży nad Danją, będzie niewielki i przejściowy.

Po tem przelotnym ochłodzeniu temperatura wzrośnie i utrzyma się na poziomie temperatury dnia wczorajszego (maksimum 24 stopnie). Przez cały czas dąć będą równomierne, dość słabe wiatry zachodnie (3 m. na sek.).

Wspomniany wyż posiada tendencję do ogarnięcia całej Europy. Spodziewać się przeto należy, że pogoda w Polsce ustali się na czas dłuższy.

W każdym razie na zbliżającą się nie dzielę amatorzy powietrza, słońca i „natury” mogą jechać na wieś, bez parasoli i kaloszy.

Słynny cyklista włoski PIETRO LINARI pobił światowy rekord szybkości w 500 metrowym wyścigu.

„Rakieta na księżyc”
„clou” sezonu letniego w „Gongu”.

Sensacyjna rewja W. Laka „Rakieta na księżyc” zyskała rekordowe powodzenie. Publiczność co wieczór zapelnia teatr do ostatniego miejsca i entuzjastycznie oklaskuje cały zespół z Cz. Skoniecznym na czele. Doskonale podpatrzone i skarykaturowane postacie łódzkie budzą nieklamana wesołość na widowni. Ponadto arcyzabawny „Odczyt” dr. Pie traszka, produkcje baletowe ukł. baletm. Luzińskiego a przede wszystkim występy gościnne J. Madziarówny, H. Buczyńskiej i J. Hryniewieckiej czynią z programem „Rakieta na księżyc” clou sezonu.

Dziś trzy przedstawienia o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

Kasjerka warszawska
utonąła w Bugu,
ratując swego bratanka.

Malkinia, 29 czerwca.

Tragiczny wypadek zdarzył się we wsi Zuzel pod Malkinią.

Do miejscowego nauczyciela szkoły powszechnej p. Młynarczyka przyjechała z Warszawy jego szwagierka 22-letnia Marja Małaszczak, zamieszkała w Warszawie przy ul. Żelaznej nr. 33, kasjerka, wraz ze swym bratankiem 7-letnim Tadeuszem Małaszkiem.

Wczoraj w południe chłopiec poszedł kąpać się do Bugu. Natrafiwszy na głębię zaczął tonąć.

P. Małaszczak rzuciła się chłopcu na ratunek. I ją jednakże wciągnął zdradliwy wir.

Po paru godzinach wydobyto zwłoki obojga.

PODCZAS KLÓTNI MAŁŻEŃSKIEJ.

Mąż: Tak, tak!... Dobrze!... A więc wymień mi chociaż jeden dobry uczynek, jaki spełniłeś w życiu?...
 Żona: A czy to nie jest szlachetne z mojej strony, że dzięki mnie nie umrzesz jako stary kawaler?

Dobre i to...

Do jednego z reżyserów łódzkich zgłosiła się pewna starsza pani ze swą córeczką, którą chciała ją poddać egzaminowi aktorskiemu.
 — To jest druga Malicka... — oświadczyła matka. — Niech pan zobaczy.
 Trudno. Reżyser zabrał się do egzaminu. Dał dziewczynce do przeczytania ustęp z „Dziadów”.
 Po przeczytaniu reżyser pokiwał głową i rzekł do matki.
 — No, atk... Dam pani dobrą radę... Niech pani poczeka aż ona dorośnie i potem niech ją pani natychmiast rzuci na rynek matrymonijalny...

Chcę wyjechać na letnisko. Nie mogę znaleźć odpowiedniej wsi. Wczoraj byłem w Kozinicach. Dwa kilometry od Łodzi. Śliczna miejscowość. Sucha, lasista, malownicza.
 Pytam jakiegoś wieśniaka:
 — Jaki tu klimat panuje?...
 — Cudowny... — brzmi odpowiedź — Niech pan sobie wyobrazi, że w ciągu ostatnich pięciu lat nikt tu nie umarł prócz lekarza...
 — A dlaczego lekarz umarł?...
 — Z głodu, proszę pana, z głodu...

Kolasiński bardzo jest podobny do Suwalskiego. Dwie krople wody. Wczoraj spotyka Kolasiński swego przyjaciela Piotrowskiego, który powiada doń:
 — Wie pan, pan jest tak ładząco podobny do Suwalskiego, że prosto trudno was odróżnić...
 — Ma pan rację — odpowiada Kolasiński — Ale przypuszczam, że nie oddał pan Suwalskiemu tych dwudziestu złotych, których pożyczył pan ode mnie.

Przez monoki.

PSYCHOLOGJA.

— Proszę mi pokazać najmodniejsze krawaty.
 — Dla męża szanownej pani, czy też w lepszym gatunku?

PIERWSZA I OSTATNIA WOLA.

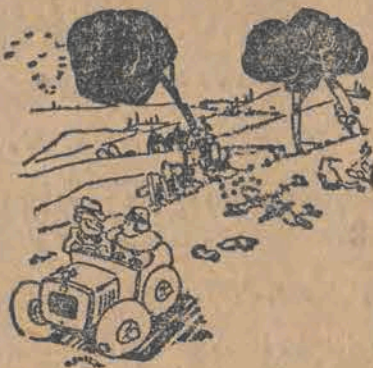
Biedny Muchański żył lat 65; od dnia ślubu nie wylazł z pod pantofoła żony. Po jego śmierci znaleziono testament, zatytułowany: „Moje pierwsze rozporządzenie”.

NICZEM DYREKTOR.

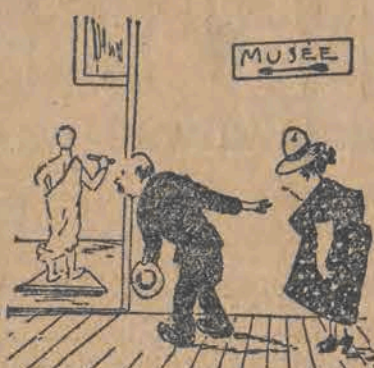
— Czy jesteś zadowolony ze swej nowej posady?
 — Bardzo. Korzystam w biurze z zupełnej swobody. Mogę się zjawić zrana o wszelkiej porze przed dziewiątą, zaś po czwartej wychodzę, kiedy mi się żywnie spodoba.

PIERWSZA MIŁOŚĆ.

— Przypomina mi pani kobietę, którą niedługo bardzo kochałem.
 — Zapewne jedną z pańskich przyjaciółek?
 — O, nie: moją babkę.

— Czy pan tylko trafi z powrotem?...
 — O, tak!... Niewpewno!... Zostawiłem po drodze cały szereg znaków...

W MUZEUM.
 — Przyszliśmy za wcześnie, widzisz?... Wózny nie zdążył się jeszcze ubrać...

Zakończenie roku szkolnego

nastąpiło wczoraj we wszystkich łódzkich zakładach naukowych.

Jak młodzież łódzka spędzi wakacje?

Łódź, 29 czerwca.
 We wszystkich szkołach łódzkich za równo powszechnych jak i średnich w dniu wczorajszym zakończono oficjalnie naukę.
 W życiu naszej młodzieży dzień wczoraj był więc jednym z najradośniejszych i najuroczystszych dni w roku. Wprawdzie nie wszyscy mieli powód do radości (niepromowani, dwójka z polskiego — „poprawka” itd.) ale nawet ci, którym nie powiodło się w nauce pocieszają się tem, że martwić się mają czas dopiero w końcu sierpnia, a narazie mają przed sobą dwa pełne miesiące bez trosk i zabaw i odpoczynku.
 Najlepszym wykorzystaniem czasu wakacyjnego jest oczywiście pobyt na wsi. Niestety, nie wszyscy z pośród młodzieży szkolnej, szczególnie zaś z pośród młodzieży szkół powszechnych mogą

sobie pozwolić na tę kosztowną przyjemność.
 Słyszeliśmy wprawdzie ostatnio o akcji władz miejskich, starających się przyjąć z pomocą tym, którzy skazani są na dwa miesiące łódzkiego piekła, lecz co się z tą akcją stało niewiadomo. Miały powstać ogródki dziecięce, lecz narazie nic o tem nie słychać.
 Poruszenie tej sprawy w obecnej chwili byłoby rzeczą bardzo aktualną. Jest to bodaj ostatnie ostrzeżenie w tym roku, albowiem gdy poraz drugi wrócimy do tego tematu, na ulicy może już padać śnieg.
 Rok szkolny skończy się. Młodzież wyczerpana i zmęczona całoroczną pracą wróciła do domu, odrzucając w kącie tornistry z książkami.
 No i co dalej?...

Zyją jak zwierzęta.

Plemię kubu — to najniższy gatunek ludzi.

Bezsprzecznie najniższym typem ludzkim jest plemię kubu; plemię to zamieszkuje południową Sumatrę (wyspa na południo-wschodzie Azji); żyje zaś ono w takim stanie, że naprawdę mało co różni się od zwierząt.
 Zamieszkują oni dziewicze lasy Sumatry. Nie mają stałego miejsca zamieszkania. Noce spędzają pod bardzo prostą, bo z liści rębioną ochroną przed deszczem lub też w dziuplach drzew. Jedyną ich troską życiową jest poszukiwanie pożywienia.
 Całą ich broń stanowi drewniana, ostro zakończona dzida. Po lasach wędrują oni z pogrzbaczem i koszem na plecach, szukając pożywienia. Jadają wszystko, co wogóle daje się do ust włożyć. Tak żyją z dnia na dzień. Ale że nie posiadają nic prawie (prócz tego, co mają na sobie), więc prawo własności jest im zupełnie nieznane. Dzięki temu nie wiedzą, co to kradzież ani inne tego rodzaju pojęcia.

Nie znają nawet ozdób, ba, obce są im nawet zwierzęta domowe czy rośliny użytkowe! Ledwie zdołali się dopiero zapoznać z psami i kurami.

Kubu unikają obcych, nawet z hordami sąsiednimi nie chcą żadnych utrzymywać stosunków. Nie znają ani

tańców, ani innych tego rodzaju przyjemności, nie mają pojęcia o muzyce. Skoro tylko dzieci dorastają, odchodzą od rodziców i wędrują samodzielnie, gdzie im się podoba. Nawet obrzęd ślubny jest tam niezwykle prosty; wystarczy zwyczajne zapowiedzenie swych zamiarów. Jeszcze prostsze jest rozwiązanie małżeństwa — małżonkowie rozchodzą się, nic sobie o tem nawet nie mówiąc.

Poza małżeństwem kubu nie znają żadnych instytucji. Nie wiedzą nic o posiadaniu ziemi ani nawet o prawie co do pewnego terytorium, choć zawsze przebywają w obrębie pewnych ustalonych granic. Żadnych wyobrażeń czy prostych bodaj przesądów nie posiadają; nie mają nawet tak powszechnych u plemion o niskiej kulturze czarowników czy znachorów.

Kubu wobec choroby czuje się zgola bezsilny, nie umie walczyć ze śmiercią; a gdy ktoś z jego rodziny umiera, pozostali przy życiu porzucają go prosto tam, gdzie skonął, a sami wędrują dalej. Kubu więc to plemię bez cienia religii, a ich stan jest tego rodzaju, że trudno powiedzieć, by się różnili czemkolwiek od zwierząt puszczy, w której żyją.

Przegrał w kości żonę i nowonarodzonego syna.

Najnamiętniejszymi graczami na świecie są chyba mieszkańcy Jawy.
 Gra w kości jest tam najpowszechniejszym nalogiem i żadnymi sposobami nie daje się wykorzenić. Władze tamtejsze naogół ograniczają się jedynie do ścigania fałszywych graczy.
 Często jednakże zachodzi potrzeba interwencji i wśród uczciwych graczy i likwidowania powstałych wśród nich targów.
 Niedawno zdarzył się tam taki wypadek:
 Pewien ryzykowny gracz przegrał właśnie wszystko, co miał: pieniądze, ubranie, chałupę, chudobę i... żonę, która

oczekiwała potomka.
 Nagle przybiegli sąsiedzi z zawiadomieniem:
 — Urodził ci się syn.
 Pechowy gracz spojrzął przed siebie mętными oczyma i rzekł:
 — Stawiam syna!
 Rzucono kości. Przegrał.
 Szczęśliwy partner posiadał cały jego dobytek i... rodzinę.
 Jednakże inaczej na tę sprawę zapatrzyli się władze holenderskie „wygrana” uniemożliwiła. Stało się to ku wielkiemu oburzeniu ludności, która takie sprawy jak przegranie żony, uważa za rzecz zwykłą.

Golem.

Premjera w Teatrze Miejskim.

Nieprzeciętne, wysoce oryginalne i zajmujące widowisko, złożyło się ena ąrową premjerę w Teatrze Miejskim.
 „Golem” jest to stara legenda o sztucznym człowieku — człowieku ulepionym z gliny i drogą kobelistycznych zaklęć ożywionym przez rabina Mahrała. Rzec dzieje się w XVI-wym wieku, w pounum, ciemnem getto w Pradze czeskiej. Prześladowani mieszkańcy getta żyją stale pod groźbą rzezi i pogromów, — podejrzenie o mord rytualny wisí nad nimi jak miecz demoklesowy i co rok o wielkanocnej porze pociąga wiele nieszczęsnych ofiar za sobą. W tej atmosferze strachu i „szczekaniu zębami” rodzi się w głowie duchowego przywódcy gminy rabina Mahrała, pomysł powołania do życia istoty, która „gwałt odeprze gwałtem” — siłą fizyczną obroni żydów przed podejrzeniami i napaściami. Istotą tą będzie Golem, uosobienie brutalnej, zwierzęcej siły fizycznej, posłusznej woli swego twórcy.

Zbyt długo już czekamy na Mesjasza... Nie Mesjasz wyzwoli nas, ale coś, co sami musimy stworzyć... rozumuje rabin. I powstaje Golem — wielka, prymitywna pra — siła, która istotnie — za rozkazem Mahrała — wyzwala żydów z opresji. Ale nie doskonałe jest dzieło rąk ludzkich. Sztuczny człowiek, znajdując się w otoczeniu ludzkim, zobaczył śliczną wnuczkę rabina, Deborah i — poczuł w sobie pożądanie ludzkie: miłość.

To uczucie wyzwala go z pod wpływu rabina — Golem widzi nicosć swej egzystencji i zaczyna szaleć. Siekiera jego sieje zniszczenie w getto — nieokielznany element siły zwraca się przeciwko niewinnym... I rabin Mahrał widzi, że nie jest dane człowiekowi kroczyć drogami boskimi... Stworzył on — wzorem Twórcy — człowieka z gliny, ale dzieło jego wymyka się z rąk jego... Rabin musi teraz corychło Golema unicestwić...

Pada słowo zaklęcia i Golema obrać się znów w proch, z którego powstał.
 Legenda ta, przybrana — w polskiej parafrazie Andrzeja Marka — w piękną formę dramatyczną i owiana urokiem średniowiecznego mistycyzmu, wywiera imponujące wrażenie. Reżyserja Andrzeja Marka uwypukla należycie cały szereg silnych momentów oraz kształtu je plastycznie sceny zbiorowe. Zwłaszcza akt drugi, w „ruinach pięciu wień”, jest wymownym świadectwem reżyserkiego talentu dramaturga Andrzeja Marka...

Golema grał p. Kijowski, Zrobił to — krótko powiedziałem — świetnie. Z upiornej postaci biła potęga nie tylko siły, ale i cierpienia i załamania duchowych uwydatnionych przez zdolnego aktora tego z taką ekspresją, że pochłaniała całkowicie uwagę widowni. P. Bonecki w roli rabina Mahrała wykazał dużo kunsztu aktorskiego. Pojął i pogłębił należyście rolę duchowego przywódcy swego narodu.

Wyrazista, wrywająca się w pamięć widza postać szalonego Tanchuma stworzył p. Woskowski.

W niewielkiej roli Debory wykazała dużo naturalnego wdzięku p. Lubińska. Matkę jej, robinową, zagrała z rutyną utalentowanej aktorki p. Dąbrowska.

Całość, zarówno pod względem reżyserskim jak dekoracyjnym, przedstawia się jako widowisko wysoce oryginalne i wywiera silne, niepowspędne wrażenie.

TEATR MIEJSKI.

Dziś i codziennie o godz. 8.45 legenda o człowieku z gliny H. Leiwika i A. Marka „Golem” z Kazimierzem Kłowskiem w roli tytułowej oraz J. Boneckim, Woskowskim i Lubińską w rolach głównych.

Bilety na wieczór bieżący oraz na szereg następnych sprzedaje kasa w cukierni Gostomskiej codziennie od 10 r. do 7 wiecz.

KACZAŁOW W FILMIE.

Towarzystwo filmowe „Mieźrabpom — Film” zajęte obecnie nakręcaniem filmu „Biały Orzeł”, w którym główną rolę gra znany rosyjski artysta dramatyczny Kaczałow.

„Cnota” pani George Sand tematem obrad sądu paryskiego.

Przed trybunałem cywilnym w Paryżu rozpoczął się niezwykle proces, który emocjonuje żywo opinię publiczną, a przedewszystkiem literackie i artystyczne koła Francji. Oto sąd cywilny ma wydać wyrok w sprawie... cnoty głośnej ongiś powieściopisarki francuskiej p. George Sand.

Było i jest publiczną tajemnicą, iż pani George Sand nie prowadziła życia specjalnie „ascetycznego”, a jej romanse przeżyte z Alfredem Mussetem, Chopinem, Juljuszem Sandeau, Michałem de Bourges (nie wymieniając już innych mniej znanych nazwisk) stały się tak sławne, jak jej romanse pisane. P. George Sand nie zapierała się zresztą nigdy swych wolnomyślnych zasad w dziedzinie erotycznej i głosiła hasło „słodczy swobodnego kochania”...

Lecz... pani George Sand posiada wnuczkę. Jest nią pani Aurora Luth-Sand tak że znana pisarka. Wnuczkę tę sławna jej babunia kołysała ongiś na swych kolanach: dawała jej pierwsze lekcje czytania i pisania. Żywiąc ogromny sentyment dla swej zmarłej, sławnej babki, przepojona miłością, choć dalekimi wspomnieniami z dzieciństwa, p. Aurora Sand poczuła się dotkliwie obrażoną studium, ogłoszonym ongiś w piśmie „Opinion” przez pisarza Jacques Boulengera, a noszącym tytuł: „O pierwszych kochankach p. George Sand”. Obrażona w swych uczuciach rodzinnych, pani Aurora zaskarżyła swego kolegę „po fachu” o to, iż przedstawił jej babkę, jako kobietę płożą i chorobliwie wybuchową w dziedzinie erotycznej.

Przez swego zastępcę prawnego p. Aurora Sand żąda od sądu wzięcia w opiekę znieważonej pamięci jej babki i skazania p. Boulengera na zapłacenia 10 tys. franków odszkodowania.

Proces wywołuje olbrzymie zainteresowanie. Opinia publiczna, a specjalnie sfery literackie występują przeciwko hyperwrażliwości wnuczki sławnej pisarki. Ogółem sądzą, że chyba pani Aurora Luth-Sand nie czytała biografii, bogatej korespondencji i wszystkich dzieł swojej wielkiej babki, skoro mogła wystąpić z tego rodzaju pretensją do p. Boulengera. Niema bowiem ani jednego biografa pani Georg Sand, któryby nie opowiadał o licznych miłościach i miłosłkach tej

sławnej kobiety, która kiedyś, w przyszłości, będzie może bardziej znana, jako wielka „amouresse”, aniżeli jako powieściopisarka.

Coraz mniej bowiem czytane są dzieła p. George Sand; wychodzi ona z mody; gdy nadejdzie zaś kiedyś chwila, w której wszystkie jej powieści wyjdą z obiegu, publiczność będzie jednak chcieć czytać jej listy do Musseta, a autorka „Lelji” pozostanie zawsze nieśmiertelną jako kochanka. Jak wyraził się głośny powieściopisarz Marcel Prevost, p. George Sand była kobietą Don Juanem, pojmującym ciągle idealnego szczęścia, raz u boku Juljusza Sandeau, to znów Merimee’go, Musseta i Chopina, Michała de Bourges, Pagella czy innych. Wiele jej będzie przebaczone, ponieważ wiele kochała lub... próbowała kochać.

Sfery literackie Paryża są zaniepokojone następującą ewentualnością: gdyby przypadkowo trybunał przyznał rację p. Luth-Sand, historia literatury — a nawet sama historia — stałaby się na przyszłość niemożliwą, lub co najmniej zależąaby od fantazji i drażliwości rozmaitych spadkobierców wielkich nazwisk. A przecież wielcy pisarze obu pici są podobnie, jak królowie i książęta własność danego narodu, których życie jest to mattem historii. Znajomość ich życia prywatnego przyczynia się do poznania psychologii danych ludzi i dopomaga do zrozumienia ich dzieł. Większość tych bohaterów i bohaterek nie trzymała bynajmniej w tajemnicy swoich przeżyć miłosnych przeciwnie uwieczniała je prozą lub wierszem.

Pani Luth-Sand, będąc logiczną, musiałaby zażądać w drodze sądowej wycofania z obiegu nie tylko tego wszystkiego, co historycy literatury napisali o p. George Sand, ale również „Nocy” Musseta, a przedewszystkiem powieści swojej babki „Ona i on”. I mimo to nie potrafiłaby usunąć wspomnienia wszystkiego tego, co znanem jest dziś czytającemu ogółowi z życia p. George Sand. A mogłoby stać się jeszcze gorzej: legenda bowiem wzięłaby sobie za bohaterkę tę wielką pisarkę może ku jej większej jeszcze szkodzi. Lepiej już jest autentyczną prawdą.

Katastrofa auta rakietowego.

Silna detonacja wywołała panikę wśród 20-tysięcznego tłumu.

Jak już donosiliśmy na torze kolejowym koło Hannoveru oddanym w tym celu specjalnie do użytku dla eksperymentów Fritza Oppela, znanego wynalazcy auta rakietowego, zaszyły podczas urzędzenia próbnych biegów dwie katastrofy: dwa wozy auto-rakietowe eksplodowały. Nie szczęście (uważają to za prawdziwie zdarzenie opatrności), ofiar w ludziach nie było.

Jedynie śmierć bohatera poniósł kot zamknięty w jednym z aut, a to w tym celu, aby zbadać ciśnienie na organizm żywy.

Próby rozpoczęły się w sobotę o godzinie 2 popoł., a dookoła toru zgromadziło się 20.000 ludzi. Wszyscy byli przekonani o jaknajlepszym wyniku eksperymentów. A wóz, z którym miano zrobić próbę nie był taki sam jak ten, który za stosowano na torze Avus w Berlinie. Konstrukcja jego była dostosowana jeszcze w wyższym stopniu do nowych celów.

Karoseria i siedzenie mechanika stanowiły jedną całość poniżej powierzchni nośnej, umieszczonej bezpośrednio nad szynami, ażeby parcie powietrza nie-

możliwiło wznoszenie się auta podczas wybuchów. Poza siedzeniem magazyn rakietami. Na przodzie nowość: dwie rakiety — kierunkiem wybuchu zwrócone w przeciwną stronę od wielkiego magazynu z rakietami; miały one stanowić rodzaj hamulca.

Pierwsza eksplozja spowodowała tylko zepsucie auta. Po półtoragodzinnej przerwie nastąpił drugi start.

Ale już w pierwszej sekundzie rozległa się straszliwa detonacja, auto wyskoczyło z szyn, równocześnie, morze ognia i chmury dymu wokół. Tłumy niekarnie rzuciły się w panicznym strachu do ucieczki w różne strony. Po jakimś czasie dopiero wszyscy się opamiętali i przekonano się, że nikt nie doznał szwamku.

— Co pan teraz będzie robił, pytał się dziennikarz Oppela.

— Co będę robić? Będę dalej pracować — odpowiedział Oppel spokojnie i bynajmniej nie wyrażony z równowagi nieudaną próbę.

Przyczyną katastrofy był zbyt silny ładunek. Był cztery razy większy od pierwszego ładunku.

Hotel dla pijaków

mieści się na granicy Meksyku i stanu Kalifornja.

Na granicy Meksyku ze stanem Kalifornja, niedawno na koszt rządu St. Zjednoczonych założony został hotel, mający służyć celom specjalnym. Hotel ten przeznaczony jest mianowicie tylko dla pijanych i opiekuje się gośćmi tak długo, dopóki nie wytrzeźwieją zupełnie i nie wrócą do umysłowej równowagi.

Wzniesienie tego gmachu było koniecznością z punktu widzenia interesów ogółu. Codziennie bowiem setki ludzi przybywają do Stanów przez granicę meksykańską. Prowadzone przez nich samochody padają ofiarą strasznych wypadków. Niejeden z takich automobilistów naraził się na śmierć czy kalectwo.

Dziś straż graniczna zatrzymuje sa-

mochody z pijanymi pasażerami bez żadnej zwłoki; wszyscy siedzący odprowadzani są do hotelu, gdzie mogą się wypaść. Hotel ten wcale nie należy do najtańszych, skoro pokój z łazienką kosztuje tam dziesięć dolarów, które pobiera skarb jako właściciel hotelu.

Bardzo często się zdarza, że jadący nie mają przy sobie gotówki, wszystko bowiem przepili w Meksyku. Na to władze radzą sobie w ten sposób, że kredytują koszty hotelu; aby zaś mieć pewność, że odbiorą należność, zawrzuć muszą narazie samochód. Tacy dłużnicy otrzymują bilet kolejowy do miejsca zamieszkania na koszt hotelu. A w wypadkach wyjątkowych dostają jeszcze kredyt w wysokości dolara na wystanie depeszy do rodziny.

KAMIL DENIS.

Naszyjnik trupa.

Sensacyjna powieść z życia powojennej młodzieży.

40)

— Jakto?.. — zdziwiła się Stefa — więc Jadwiga jest tutaj?.. To przecież okropnel..

— Teraz nie pora na współczucie! — rzekł Pakuła opryskliwie — Niech mi pani pozwoli zamknąć drzwi!.. Proszę wejść!..

Wciągnął Stefę do podziemia i zamknął drzwi. Wokół panował nieprzenikniony mrok. Stefa drżącą ręką ścisnęła rękę sztyletu. Robert zapalił świecę. Błady promień światła rozjaśnił podziemne mroki.

— Niech pani spojrzy! — rzekł Pakuła, podnosząc świecę nad leżącą w kącie Jadwigę.

Zimny pot zrosił czoło Stefy. Przed nią leżała Jadwiga, żywa Jadwiga.

— A widzi pani, nie skłamałem — rzekł Pakuła — Dotrzymałem słowa... A teraz niech pani pozwoli!..

Stefa nie ruszała się z miejsca. Pakuła schwył ją za rękę i pociągnął w stronę wyjścia. Stefa nie sprzeciwiała się.

W tej samej chwili rozległ się głośny krzyk:

— Stefal

Jadwiga usiłowała podnieść się z posłania.

— Psiakrew! — burknął Pakuła —

ona odzyskała przytomność...

Na twarzy Jadwigi pojawił się błąd uśmiechek.

— Stefa... — szeptała słabym głosem — Jak się cieszę... Czy przyszedł po mnie?..

Pakuła znowu schwył Stefę za rękę, ciągnąc ją ku wyjściu.

— Precz stąd!.. Słyszysz panil.. Proszę natychmiast stąd wyjść!..

Jadwiga mocno przytuliła się do siostry.

— Nie, nie.. Stefo, nie odchodź ode mnie, nie zostawiaj mnie tu samej!..

— Niech pani stąd wyjdzie! — powtarzał Pakuła — Czy nie widzi pani, że ona straciła zmysły!..

— Nie, nie wyjdę stąd! — odparła Stefa — Muszę tu zostać.. Chcę ją wysłuchać do końca!..

— Tak, tak Stefo... Ratuj mnie od tego człowieka... Ja go poznaję.. Teraz już wszystko doskonale pamiętam... Cmentarz... Rozkopany grób... Mój naszyjnik.. On chciał go zdjąć z mojej szyi... Pan przypuszcza, że nie jestem przy zdrowych zmysłach — ale pan się myli... — rzekła, zwracając się do Pakuły.

Stefa stała jak wryta w ziemię. W głowie czuła zamęt.

— Ratuj mnie, Stefo!.. Przecież ty

mnie kochasz!.. Przyszedł po mnie, prawda?.. Ale dlaczego z nim?.. — przeniosła przerażony wzrok na Pakułę — Po co on ciebie tutaj sprowadził?... Ach, tak!.. Ty... Ty... Teraz wszystko rozumiem... Ty chciałaś mnie zabić!

— Słyszysz pani?.. — przerwał zadowolony Pakuła — Czy żąda pani wiarygodniejszych dowodów?..

Jadwiga w międzyczasie przypominała sobie straszliwe przeżycia ostatnich dni:

— Jakże to było okropne! Leżę na łóżku, ciało moje zimne jest jak lód, przy mnie siedzi ojciec, Kazik, generał.. Jak oni płakali!.. A ja nie mogłam uczynić najmniejszego ruchu... Chciałam ich uspokoić, chciałam krzyknąć: „Nie płaczcie! Ja żyję!..” — lecz nie mogłam wydożyć ze siebie głosu... Ach, jakie to były okropne męki!.. Potem przynieśli trumnę... Chciałam krzyknąć: „Czekajcie!.. Ja żyję, żyję!.. Ojciec, Kaziku, nie kładcie mnie do trumny!..” Kazik ucałował mnie w czoło... Jak on cierpiał.. Przybili wieko trumny... Spuścili do grobu.. Nikt mnie nie słyszał... Brak mi było powietrza!..

Wybuchnęła głośnym łkaniem.

Stefa była śmiertelnie blada i wielkie łzy spływały po jej twarzy.

— Nie płacz, Jadwigo! — rzekła nagle katorycznym głosem — chodźmy stąd!

Pakuła momentalnie znalazł się przy drzwiach.

— Czy pani sądzi, że ja na to pozwolę... — zaprotestował Pakuła — Jadwiga stąd nie wyjdzie... Czynie to tylko z myślą o pani... — rzekł, zwracając się do Stefy — Jeżeli otrzymam od pani 500

tysięcy złotych, wywożę cichaczem Ja

dwigę, tak daleko, że nikt jej nie znajdzie, może być pani zupełnie spokojna.. A pani tymczasem wyjdzie za mąż za upragnionego d-ra Kregla i będzie pani szczęśliwa... Przecież to takie proste...

Jadwiga słuchała jego słów z wielkim napięciem.

Teraz już wszystko rozumiem! — krzyknęła Jadwiga — A więc tyś kochała Kazimierza!..

— I kocham go jeszcze teraz — dodała cichym głosem Stefa — Ja bez niego żyć nie potrafię!..

— Nigdy nie zostaniesz jego żoną! — krzyknęła Jadwiga — On mnie kocha! To jest podłe z twojej strony... Nienawidzę ciebie!..

Stefa zakryła twarz rękoma.

Jadwiga ogarnęła współczucie.

— No, nie... — dodała po chwili, przyciągając do siebie Stefę — Nie mogę cię nienawidzieć.. Kochałam cię tak bardzo.

Byłyśmy najserdeczniejszymi przyjaciółkami, nie tylko siostrami... Zapomnij o tem, co powiedziałam przed chwilą... Byłam nazbyt surowa... Cierpiełaś bardzo, byłaś oslepiona zazdrością. Gdybym była na twoim miejscu, może uczyniłabym tak samo... Przebaczem ci... Kochajmy się jak dawniej, Stefo!.. Ale teraz ratuj mniel.. Weź mnie ze sobą!.. Kaziu, Kaziu!..

— Więc ty go wołasz?.. — zapytała Stefa rozdrażnionym głosem — Poczekaj, póki on przyjdzie do ciebie!..

Wybiegła, zatraskując za sobą drzwi. Jadwiga chciała podążyć za nią, lecz Pakuła brutalnie odepchnął ją od drzwi.

Jadwiga, tracąc resztki sił, upadła na ziemię nieprzytomna..

(D. c. n.)

Panna Setsu Matsudaira

mimo pozornej „europejskości” przestrzega tradycji Wschodu.

Panna Setsu Matsudaira jest córką ambasadora japońskiego w stolicy Stanów Zjednoczonych, t.j. w Waszyngtonie. Ma lat 18, jest pełną wdzięku, bierze udział w różnych sportach, jest mile widziana w najwyższym towarzystwie, a niedawno ukończyła chlubnie wyższy zakład naukowy żeński, Friend School. Rodzina Matsudaira należy do najarystokratyczniejszych w Japonii, czyli do niewielu wybranych rodów, których córki i synowie mogą zawierać związki małżeńskie z rodziną panującą.

Temu zawdzięcza panna Setsu, że mogła się zaręczyć z bratem cesarza, księciem Cziczibu, domniemanym następcą tronu, w razie, gdyby cesarz obecny nie doczekał się męskiego potomka. Również i matka młodej narzeczonej, pani Matsuraira, znajduje się jeszcze w pełni rozkwitu wdzięku i zalicza się do ozdób wysokiego towarzystwa, zwłaszcza dyplomatycznego, w Waszyngtonie. Pani Matsudaira zapewnia, że choć jej córka, a przyszła księżniczka Cziczibu, bierze żywy udział w amerykańskim życiu towarzyskim, a ubrana jest zawsze według najnowszej mody, to jednak, jako wychowana w zasadach jak najściślejszej tradycji starożytnej, przybierze się, jako panna młoda, w narodowy strój, do kładnie dawną etykieta dworską przepisaną.

Tak więc:

Suknia długa, skrojona prosto, z powłoką z tyłu. Powłoka, czyli ogon, będzie długości metra, z utkanej ręcznie materjału. Cała suknia, koloru białego-żółtego, jest dziełem rąk kilkuset modniarek i szwaczek japońskich.

Duży nacisk kładzie się również na uczesanie i strój głowy, aby ściśle odpowiadała zasadom dawnej etykiety japońskiej. Od samego rana, w dniu ślubu, przy stąpią wybrani artyści fryzjerscy do trudnego dzieła.

Poza tem, nie nosi narzeczone, żadnych kosztowności, tylko na głowie tjarę z misternie wyrobionych nitk złotych. Cała wyprawa panny młodej musi być po chodzenia japońskiego.

Tylko kilka kostiumów sportowych, zwłaszcza dla tennisa, sprowadzi sobie panna Setsu Matsudaira, przyszła księżniczka Cziczibu, z Ameryki. Na to jednak potrzeba było osobliwego pozwolenia cesarza i pod warunkiem, że kostiumy sportowe nie będą zaliczone do wyprawy.

Dobry sposób na natrętnych interesantów

Pewien dziennikarz paryski po długich i uciążliwych staraniach otrzymał wreszcie audiencję u jednego z ministrów francuskich. W ciągu dość długiej rozmowy przyszła dziennikarzowi myśl zapytania się ministra w jaki sposób uwalnia się on od prawdomównie częstych i zbyt długotrwałych wizyt różnych natrętnych, — wizyt, na które bezwzględnie jest on nieustannie narażony z tytułu swego wysokiego urzędu. Na to minister z dyskretnym uśmiechem, w uprzejmy sposób odpowiedział:

— Ależ, to bardzo proste gdy wożny mój zauważył, że ktoś przedłuża zbyt długo swoją wizytę, przynosi mi telegram, — zawsze ten sam, — wzywający mnie nagle do wyjazdu.

Ledwo minister dokończył to zdanie, gdy do gabinetu, wszedł po uprzednim dyskretnym zastukaniu, wożny i w sposób uroczysty wręczył ministrowi telegram, być może, nawet tym razem autentyczny, niemniej jednak, dziennikarz pod wrażeniem dopiero co otrzymanych wyjaśnień, zerwał się szybko i począł żegnać ministra.

Zrozumiał...

USPRAWIEDLIWIŁ SIĘ.

— Władzu, w kredensie były dwa jabłka, obecnie leży tylko jedno. Jak to się stało?

— Doprawdy, nie moja wina, mamusi. Było tak ciemno, że drugiego nie zauważyłem.

SPLENDID

NARUTOWICZA 20.

Dziś premjera!

Wielki podwójny program!

— I —

KARNAWAŁ W NICEI

Dramat o niezwykłym napięciu i akcji pełnej przygód, budzącej niezwykle zainteresowanie swą grozą.

Mord w Nicei! Niebezpieczeństwa karnawału! Gentleman — włamywacz! Pościg za skradzionym diamentem!

W rolach głównych:

Ellen Richter,
Bruno Kastner, Evi Eva
i Georg Alexander.

— II —

Pani ministrowa z Macegojnji!

wywołująca nieustanne kaskady śmiechu, historia pewnej damy, która została ministrową...

Rzecz dzieje się: w Macegojnji, we Wiedniu i na plaży nad dunajską; na dworze królewskim, w salonach poselstwa i w zacisznym pokoju hotelowym; w garsonjerze porucznika, na dancingu i w gabinecie restauracyjnym; w wodzie... w aucie... w szafie... i w beczce!

Udział biorą między innymi:

XENIA DESNI

w roli tytułowej

oraz **HANS JUNKERMAN**

jako księżę Udibidibindiahaha,
minister spr. wojsk. królestwa Macegojnji.

Od g. 1.30 do g. 3 cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Zbrodnia zakochanego rysownika.

Rozwścieczony odkoszem zastrzelił swą ukochaną.

Straszny dramat rozegrał się w tych dniach w Ivry (Francja).

25-letni rysownik Peignois, pracujący w fabryce Ducellier, poznał przed kilku miesiącami pracującą tamże 16-letnią maszynistkę Danuet.

Młody człowiek od tego czasu trzy razy na tydzień oczekiwał pod fabryką na swą znajomą i po pracy udawał się wraz z nią do jej mieszkania. Ponieważ jednak matka młodej dziewczyny spostrzegła, że Peignois był w stosunku do córki zbyt obcesowy i że nie można liczyć na pobranie się młodych, radziła zerwać tę znajomość.

Z tego właśnie powodu młodzieńca Dubuet oświadczyła przed paru dniami, że nie pójdzie z Peignois na przechadzkę, którą jej proponował. Niezrażony tą odmową młody człowiek w poniedziałek znowu czekał na nią przy wyjściu z fabryki.

Przy spotkaniu wywiązała się ożywiona rozmowa, która wkrótce zamieniła się w głośny spór. Nagle Peignois uderzył młodą dziewczynę w twarz. A w chwilę potem wyjął z kieszeni rewolwer i strzelił do niej pięciokrotnie.

Biedna dziewczyna padła pod strzałami, a morderca usiłował sobie również odebrać życie.

Rewolwer jednak zaciął się. Tłum robotników, zgromadzony dokoła, obezwładnił Peignois i mocno poturbowanego oddał w ręce policji. Jednocześnie zaś pospieszono na ratunek Dubuet. Okazało się, że biedaczka padła trupem na miejscu. Wszystkie pięć kul trafiły ją w płeć, w ramiona i ponad prawą pierś.

Przy Peignois policja znalazła podczas rewizji list adresowany do komisarza jatu policji, w którym pisał: Za godzinę popełnię morderstwo. W drugim liście adresowanym do rodziców, żegnał ich i zapowiadał, że gdy będą list ten czytać, jego nie będzie już na świecie.

Zapytany przez sędziego śledczego, morderca oświadczył krótko, że zrobił głupstwo; wcale jednak nie było widać, by choć trochę żałował zbrodni.

Co usłyszymy przez radio dziś, w piątek 29-go czerwca!

WARSZAWA.

Godz. 10.15—11.45 — Transmisja nabożeństwa. 12.00 — Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 15.35—15.40 — Komunikat meteorologiczny. 15.40—16.00 — Przegląd wydawnictw periodycznych. 16.00—17 — Odczyty rolnicze. Koncert popularny orkiestry Filharmonii warszawskiej. 18.30—18.55 — Rozmaitości. 19.10—19.35 — a) Przemówienie przedstawiciela Polskiego Radia z racji święta pulku radiotelegraficznego, b) Rola wojskowych formacji radiotelegraficznych w czasie pokoju, wygl. mjr. inż. Zygm. Karaffa-Kreuter-Krafft. 19.35—20.00 — Odczyt z cyklu: Z doby Sasów i Stanisławów. 20.15 — Koncert popularny orkiestry Filharmonii warszawskiej. W przerwie biuletyn Mesager Polonais w języku francuskim. 22.00—22.05 — Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 22.05—22.20 — Komunikaty PAT. 22.20—22.30 — Komunikaty: policyjne, sportowe, nadprogram.

Pobór.

Kto ma się zgłosić jutro!

Jutro, w sobotę, w ostatnim dniu poboru, winni stawić się przed komisją poborową Nr. 1 (Pomorska 18) mężczyźni rocznika 1907, zamieszkał w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5 i 8, którzy z ważnych powodów (choroba) nie stawili się w oznaczonym terminie.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Ogrodowa 34) winni stawić się mężczyźni roczników 1906, i 1905, zamieszkał w obrębie komisariatów policji 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14, odroczeni z art. 35h (czasowo niezdolni), którzy w oznaczonym terminie nie mogli się stawić z ważnych przyczyn.

Przed komisją poborową Nr. 3 (Zakątna 82) winni stawić się mężczyźni rocznika 1907, zamieszkał w obrębie komisariatów policji 6, 7, 12, którzy z ważnych przyczyn (choroba) nie mogli stawić się w oznaczonym terminie. (b)

Dyżury aptek.

Dziś, w nocy, dyżurują apteki: N. Epsztelna (Piotrkowska 225), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), M. Rozenbluma (Cegielniana 12), Gorfelna (Wschodnia 54), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15). (b)

Polska—Szwecja.

Międzypaństwowe spotkanie odbędzie się w nadchodzącą niedzielę.

W nadchodzącą niedzielę w Królewskiej Hucie odbędzie się footballowy mecz międzypaństwowy Polska—Szwecja. Będą to siódme z rzędu zawody nasze ze Skandynawami.

Bilans dotychczasowych spotkań przedstawia się dla nas ujemnie. Pierwszy mecz ze Szwecją rozegraliśmy w Krakowie w roku 1922, odnosząc zasłużone zwycięstwo w stosunku 2:1. Lw. a część graczy do reprezentacji dała wówczas Cracovia, która w okresie tym znajdowała się w wyjątkowo dobrej formie.

W następnym roku rewizytujemy Szwedów w Sztokholmie, zdobywając z wielkim trudem wynik remisowy 2:2. Te dwie gry w ciągu niecałego roku, to cały nasz sukces z północnymi piłkarzami. Pozostałe cztery mecze przegraliśmy, a w 1924 r., kiedy przed Olimpiadą drużyna nasza zawitała do Sztokholmu, wyniki brzmiały dla nas wprost katastrofalnie 7:1 i 5:1. I tym razem nie możemy zdaje się, liczyć na wycięstwo, chociaż na własnym terenie nie pozbawieni jesteśmy szans.

Skład naszej reprezentacji został

przez kapitana związkowego inż. Tadeusza Kuchara, ustalony następująco: bramka: Kisieliński (Polonia); obrona: Bułanow (Pol.) i Karasiak (Turcja); pomoc: Społda (Warta), Kotlarczyk (Wisła) i Seichter (Polonia); atak: Kuchar (Pogoń), Staliński (Warta), Kozok (I. F. C.) Przybysz (Warta) i Szabakiewicz (Pogoń).

Początkowo brany był w rachubę Heidenreich z I. F. C., ze względu jednak iż jest optantem niemieckim, nie może brać udziału w reprezentacyjnym zespole Polski.

Jako rezerwowi na powyższy mecz wyznaczani zostali: Fontowicz, Kusz, Hanke, Krüger i Pazurek.

Jak widzimy nasze reprezentacyjne zespoły różni się znacznie od drużyny wystawionej przeciwko Ameryce. Niemylm pomysłem było wstawienie do napadu pięciu solistów, gdyż trudno wymagać, by drużyna reprezentacyjna potrafiła zgrać się w krótkim czasie. W napadzie polskiej drużyny widzimy 5 talentów, które sprawić nam mogą miłą niespodziankę.

System liczenia w tenisie.

W wiekach średnich istniał, zarzucony dzisiaj zwyczaj grania o pieniądze.

Skąd wziął się system liczenia, stosowany w tenisie? — Pytanie powyższe nurtowało już zapewne niejednego widza, przypatrującego się grającym na kortach zawodnikom.

Każdy interesujący się tenisem wie, jak należy klasyfikować poszczególne uderzenia, rzadko jednak zastanawia się, dlaczego właśnie otenia się je tak. Powodem tej ignorancji jest słaba znajomość historii reguł tenisowych.

By zrozumieć system liczenia, należy się cofnąć w odległą przeszłość. W wiekach średnich cieszył się tenis, a raczej gra w „paunce” w Anglii, Francji i Niemczech wielką popularnością, uprawiano ją przedewszystkiem w zakrytych halach. W dobrych owych czasach istniał, zarzucony dzisiaj, zwyczaj grania o pieniądze. Stawkę składano albo przy siatce, albo też oddawano ją do rąk trzeciego powiernika. Ze przegrywający nie bardzo chętnie płać, jest rzeczą łatwo zrozumiałą, to też uchylających się nigdy nie było brak. W Anglii doszło do tego, iż wydano ustawę, mocą której uznano długie zakładów tenisowych, jako przed każdym sądem zaskarżalne pretensje. Cała arystokracja i dwór grały częstokroć o bardzo poważne sumy. Przeważna część angielskich i francuskich królów średniowiecza należy do zapalnych i dobrych graczy. Henryk z Nawarry był tak namiętnym tenisistą, iż nawet w dzień po pamiętnej nocy św. Bartłomieja, będąc w niebezpieczeństwie życia, nie zaniechał ulubionej swej rozrywki. Przyczyną śmierci Ludwika X było przeziębiecie, którego nabawił się, pijąc zimną wodę po gorącej grze w tenisa. Słynnym był turniej tenisowy, rozegrany w r. 1522 w

Londonie pomiędzy cesarzem Karolem V a Henrykiem VIII angielskim; stawka wynosiła 1.000 dukatów. Również Gustaw Adolf, król szwedzki, grał ze swoimi oficerami w „paume”, a podczas długotrwałego, daremnego oblegania twierdzy Ingolstadt niejednokrotnie wyrażał się, iż chętnie rozegrałby partyjkę w słynnej ingolstańskiej hali dla gier piłkowych.

W ogólności garno o jednostkę monetarną, równającą się 60 sous. Jednostka ta odpowiadała talarowi i miała wartość 4 zdawkowych monet po 15 sous. Stawka za każdą grę, składającą się z 4 wygranych uderzeń, wynosiła właśnie powyższą jednostkę tak, że każde uderzenie miało wartość 15 sous. Wygraną partję oceniano zatem nie jednym, lecz 60-ciu punktami. Angielski major Wingfield, przerabiając i ustalając w r. 1874 stare reguły tenisowe, zachował dawny system liczenia.

Próby zmiany sposobu liczenia spełnily dotychczas na niczem. Stary system piętnastkowy przyjął się w całym świecie. Z czasem przeszło w regułę, iż gracz, mając po trzy zwycięskie uderzenia, chce rozstrzygnąć dla siebie partję, musieli zwyciężyć w dwóch dalszych, po sobie następujących uderzeniach. Doprowadziło to do tego, iż zamiast 15, 30, 45, 60 liczono 15, 30, 40, równowaga, przewaga, gem. Tak więc oceniano dwa następne uderzenia wartością 10, względnie, ponieważ koniecznym było bezpośrednie wygranie obu uderzeń, uważano je poniekąd za jedno uderzenie i oceniano na 20. O tyle więc zboczono, przy dalszym rozwoju gry, z dawnego sposobu kwalifikacji.

Konkurs Sportowy „Expressu Wieczornego”

na odgadnięcie rezultatu meczu:

L. K. S. — T. K. S.

Wynik meczu _____ dla drużyny _____

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Specjalny pociąg

wiezie liczną wycieczkę łodzian na zawody kolarskie do Warszawy.

Tegoroczne zawody kolarskie o torowe mistrzostwo Polski na przestrzeni 1.000 mtr. wywołały olbrzymie zainteresowanie wśród sympatyków kolarstwa. Dotychczasowym mistrzem Polski jest Artur Szmidt (Union), który zwyciężył Podgórskiego, a który znajduje się obecnie w nieco słabej formie. Sam jednak Szmidt twierdzi, że przy zastosowaniu odpowiedniej taktyki uda mu się zatrzymać mistrzostwo i w obecnym roku. Chcemy wierzyć, wierzą również święcie jego zwolennicy, to też nie dziwnego, że na jutrzejsze zawody do Warszawy wyjeżdża moc zwolenników; w tym celu, aby uprzysiężnić przejazd S. S., „Union” zarezerwował specjalny pociąg. Uczestnicy wycieczki otrzymają 66 procent zniżki kolejowej. Na listę uczestników zapisać się może sympatyk i członek każdego łódzkiego towarzystwa. Wyjazd nastąpi w piątek o godz. 7 rano z dworca Łódź-Kaliska, przyjazd do Łodzi tegoż dnia o godz. 1.46 w nocy. Również wyjeżdża wycieczka rowerowa.

Na powyższe zawody Łódź wysła najlepszych swych sprinterów, mianowicie: Szmida i Pusza z Unionu, Reula z L. K. S., Zyberta i Braunera z Resursy.

Poza tym w Warszawie odbędzie się szereg biegów, do których zawodnicy łódzcy również stawać będą.

Największa walka rozegra się najprawdopodobniej pomiędzy Podgórskim, Szmidem, Koszutkim i Reulem oraz Zybertem.

Zawody G. M. S.—Orkan

zostaną unieważnione.

W ubiegłą niedzielę miał miejsce na boisku przy Wodnej nienotowany dotychczas wypadek odgwiżdżania „valcoveru” na zawodach mistrzowskich Orkan — G. M. S. Gospodarzami była drużyna G. M. S., posiadająca jedną tylko piłkę, którą też rozpoczęto grę. W 12 min. piłka pękła i inną nie mogła być zastąpiona, gdyż gospodarze nie zabrali zapasowej z sobą na boisko, do lokalu natomiast od boiska jest dość daleko. Zwrócono się tedy do przeciwnej drużyny t. j. do Orkanu, który znów wręcz odmówił użyczenia swojej piłki, opierając się na prawie, że gospodarz winien dostarczyć piłkę i że w razie niedostarczenia tejże drużyna przeciwnika otrzymuje bez gry 2 pkt. i 3:0 stos. bramek. Niesportowy, lecz prawny postępek wy

wołał niezadowolenie wśród widzów, którzy tego rodzaju rozumowanie uważają za niewłaściwe. Sędzia nie mogąc się w ciągu 3 minut doczekać nowej piłki odgwiżdżał „valcover”, ogłaszając zwyciężącą drużynę Orkanu. Niezwłocznie po zawodach G. M. S. zorientował się w sytuacji i po zaciągnięciu „języka” stwierdził, że na podstawie najnowszych przepisów sędzia winien czekać nie 3 lecz 10 minut na nową piłkę i dopiero w razie niedostarczenia jej odgwiżdżać zawody. Niezwłocznie też G. M. S. złożył protest do wydziału gier dyscypliny, który zmuszony będzie zawody unieważnić, bowiem statut P. Z. P. N. wyraźnie mówi, że „valcover” należy przyznać dopiero po 10 minutach.

Przeszło 2 miliony złotych

zebrano z turnieju footballowego na Olimpiadzie.

Pisma wiedeńskie przynoszą wiadomość o wspaniałym sukcesie finansowym tegorocznego turnieju footballowego na Olimpiadzie.

Ostatni mecz między Urugwajem a Argentyną przyniósł 70 tysięcy guldenów holenderskich.

Ze wszystkich spotkań piłkarskich na olimpiadzie zebrano ogółem 700 tysięcy guldenów (przeszło 2 miliony złotych).

Polonia—Legia.

Najbliższe „derby” piłkarskie stolicy.

W nadchodzący piątek odbędzie się w Warszawie sensacyjne spotkanie piłkarskie Polonia — Legia. Walka zapowiada się niezwykle ciekawie, a będzie zapewne zaciętą, każda bowiem z drużyn zechce wykazać, że jest przodującą w stolicy.

„Derby” stołeczne wywołały również nielada zainteresowanie w całej Polsce.

Polska weźmie udział w wielkich zawodach sportowych urządzonych przez Sowiety.

Otwarcie oficjalne Spartakiady sowieckiej wyznaczono na dzień 12 sierpnia r. b. Oczekuje się przyjazdu do Moskwy przedstawicieli sportu państw: Anglii, Niemiec, Austrii, Polski, Czechosłowacji, Norwegii, Argentyny, Chile, Brazylii, Urugwaju, Łotwy, Finlandii, Szwajcarii, Grecji i w. inn. Ogółem ma przybyć 100 sportowców.

Zyski tegorocznego turnieju footballowego przekroczyły znacznie dochód z olimpiad w Londynie, Sztokholmie, Antwerpii i Belgii.

Charakterystycznym jest, że we wszystkich spotkaniach footballowych w Amsterdamie podyktowano zaledwie 2 rzuty karne.

Obydwa rzuty zasadzone były na korzyść drużyny Egiptu przeciwko zespołowi Turcji i Argentyny.

Wykorzystany został tylko jeden rzut przeciwko Turkom.

Po zakończeniu drugiego spotkania Argentyna — Urugwaj, rozegrały się na boisku wzruszające sceny.

Kilku graczy zespołu urugwajczyków nie mogło powstrzymać się od łez (naturalnie z radości). Najbardziej wzruszająca była scena, gdy kapitan zespołu argentyńczyków winał kolejno graczom Urugwaju zwycięstwa, całując się serdecznie z kapitanem urugwajczyków.

Ostateczny skład naszej reprezentacji na mecz ze Szwecją.

Ustalono ostatecznie skład naszej reprezentacji na niedzielny mecz Polska—Szwecja w Katowicach, który przedstawia się następująco:

Kisieliński (Polonia), Karasiak (Turcja), Bułanow (Polonia), Weichert (Cracovia), Kotlarczyk (Wisła), Społda (Warta), Kuchar (Pogoń), Staliński (Warta), Kozok (I. F. C.), Przybysz (Warta), Szabakiewicz (Pogoń), Zapasowski: Poutowicz (Warta), Kusz (Ruch), Pazurek (Pogoń — Kat.), Krygier (Pol.) i Hanke (Pogoń).

Dziś i dni następnych!
Wielki podwójny program!

1) Wielki dramat uczciwych ludzi. Tragedja Kobiety uczciwej i jej walka z Kobieta zdradzającą
„Za cześć kobiety”
W rol. głównych: JONN GRAWFORD, FRANCIS X. BUSHMAN jr.
2) Dawno nie widziana, ulubiona artystka MARION DAWIES
CZERWONY MŁYN Duchy, strachy i miłość oto zagadnienie i treść tego obrazu. — Partnerami jej są GEORGE SEGMAN i KARL DANE
Początek seansów o g. 4 i pół, w soboty, niedziele i święta o g. 1. Ceny miejsc w niedzielę, święta i soboty na 1 seans od 50 gr. Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA.

MIMOZA
Dziś i dni następnych!

Najaktualniejszy dramat erotyczny p. tyt. **„KOCHANKOWIE”** (Przyjaciel domu)
W rolach głównych: **Ramon Nowarro**, niezapomniany bohater filmu „Ben Hur” **Alice Terry**, najpiękniejsza artystka świata

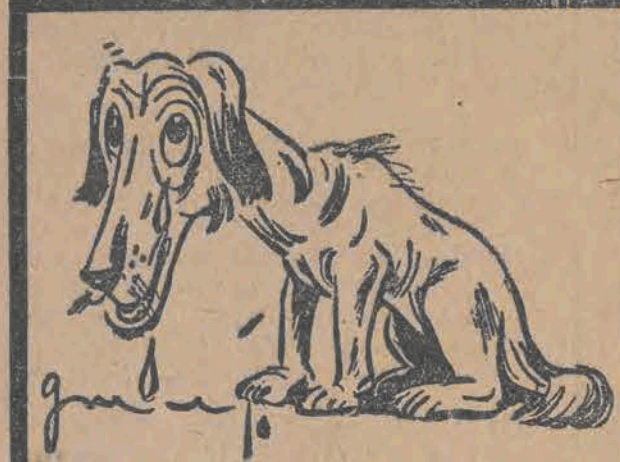
LECZNICA
lekarzy specjalistów i gabinet denty-
styczny przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294, tel. 22-89
(przy przystanku tramw. pabjanicki)
przyjmuje chorych w choro-
bach wszystkich specjalności od g.
10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie
ospy, analizy (mocz, krew, m.
piwocia etc.) operacje, opatrunki.
Porada 3 złote
Wizyty na miejscu.
Zabiegi i operacje od umowy. Kapiele
świetlne. Naświetlanie lampą kwar-
cową Roentgena, Elektryzacja. Zęby
sztuczne, korony złote, platynowe
i mosty.
W niedzielę i święta do godz. 2 po p.

Projekty
REKLAM, PLAKATÓW
ETYKIETNAKÓW FIRM, itp.
oraz reklamy wierszowane
WDROZDOWSKI
LEGDAŃSKA 20-52

OKAZJA!
Przy ogródowej nr 26 w podwórzu
ulicy

A. PRZYBYCINA
można dostać obrazów ręcznie mal-
owanych — wszelkiego rodzaju — luster — warunkach —
tylko po 2 zł. tygodniowo. spec. opra-
wa obrazów

RADIO GOMME
PREZERWATYWY
(Cigarettes)
nieodczuwalnej wartości!
Radio-Gomme Centrale, Wien, Capistran-
gasse 8.

OPŁAKANY

jest stan przedsiębiorstwa nie ro-
zumiejącego potrzeby ogłaszania się.
Ogłaszać należy się przez akw. ogł.

FUCHSA
50 Piotrkowska 50
TELEFON 21-36.

Dr. med.
Rózaner
Dzielnia Nr 9.
Tel. Nr 28-98.
Choroby skórne,
weneryczne i mo-
czopciowe.
Przyjmuje
od 8-10 i od 5-8
Leczenie lampą
kwarcową
Oddzielna pocze-
kalnia dla Pań.
Dla Pań od 3-5
po poł.

Dr. med.
S. Lewkowicz
Chor. skórne we-
neryczne i płciowe
Konstantynowska 12.
Tel. 55-52
Przyjmuje od 9-1
od 8-8. Dla pań
od 4-5.
Dla niezamężnych

Ceny lecznic.

Okazja!!!
Pończochy

we wszystkich ga-
tunkach i kolorach.
Najtaniej nabyć
można
72 Wschodnia 72
popr. of. II piętro
od 10-1 i 3-7

Doktor
Klinger
Choroby wene-
ryczne, skórne
i włosów
leczenie lampą
kwarcową.
Andrzeja Nr. 2
Tel. 32-28.
Godziny przyjęć
od 1.30-2.30 dla Pań
od 6-8 dla Panów
Wniedziele i świą-
od 10-12

Dr. med.
JAN POLAK
Chor. wewnętrzne
Andrzeja 43
telefon 64-21.
Przyjmuje od 11-12.

Lekarz - dentysta
F. Horowicz
przyjmuje w lecz-
nicy przy ul. Piotrkowskiej 294
codziennie od godz.
2-7 wiec

Lekarz Dentysta
ZOFIA Bielakowska
były asystent
prof. D-ra
A. Meissnera
w Warszawie
przyjmuje w
Krynicy
willa GRUNWALD.

Pokój
umeblowany
frontowy z elek-
tryczn. światłem
i wszelkim wy-
godom wolny od
1-go lipca. Wia-
domość: Żerom-
skiego 22 m. 14

Bezinteresownie!
Czytelniku Repu-
bliki, Napisz imię
nazwisko-miesiąc u-
rodzenia, otrzymasz
darmo broszurę, o-
kreślenie charakte-
ru, zdolności, prze-
znaczenia. Poznasz
kim jesteś, kim być
możesz Adresuj War-
szawa, Redakcja
„Wiedza Tajemna”
Skrytka pocztowa
571 Załączyc niniej-
sze ogłoszenie Zna-
czek pocztowy na
przesyłkę.

Kupno i sprzedaż
Na Wyplatel Apa-
szki, szaliki jed-
wabne ręczno-ma-
lowane. Torebki. Bo-
lerka. Swetry. Re-
kawiczki. Parasolki.
Skarpетки. Walizki.
Pledy. Teczki. Poń-
czochy. Poleca Le-
on Rubaszkin. Ki-
lińskiego 44. 29

Dla ogrodowej za-
bawy ogień ben-
galskie, rakiety, lam-
piony, chorągiewki,
confetti, serpentyny,
czapki, parasolki
poleca L. Woźnica
Piotrkowska 126.
Telefon 25-74. 31

Posady

Każdy Polak powi-
nien pisać popra-
wnie (ortograficznie)
uczucie się więc listu
wnie polskiej pisa-
wni. Kursy buchal-
teryjne prof. Seku-
łowicza. Warszawa,
Łódzka 42, za-
daje prospektów. 15.7

Potrzebny od zaraz
zdolny pracownik
fryzjerski. A. F. Bit-
tner, Andrzeja 15.
30

Potrzebna fryzjerka
i manicurzystka
Nawrot 41 W. Bo-
gdanowicz. 29

Zdolny ślusarz na-
rzedziowy potrze-
bny „Orso” Nawrot
92.

Chłopcy do warsz-
tatu mechaniczn.
i na posyłki potrze-
bni „Orso” Nawrot
92.

Młoda inteligentna
panna z 7-o kla-
sowem wykształce-
niem poszukuje bez-
płatnej praktyki w
biurze. Oferty pod
sub. „F. W.”

Młodzieniec 5-cio
klasowem wy-
kształceniem ukoń-
czył buchalterię do-
brze obeznany w han-
dlu, poszukuje posa-
dy. Oferty dla „Skro-
mny” do „Republi-
ki”. 30

Nauka
wychowania

Mademoiselle Ma-
rie enseigne an-
glais français alle-
mand. Traugutta 2
I fr.

TEATR
REWJI

TEATR
REWJI

CASINO
OSTATNIE 2 DNI WYSTĘPÓW

pp. M. Korskiel, J. Macherskiel, Anny i Haliny Zabojskich,
J. Boronskiego, R. Gerasieńskiego, M. Halicza, W. Szczer-
biec-Macherskiego oraz zespołu baletowego.

„Mów pan do lampy”

Wielka rewja aktualna w 2-ch częściach. 16 obrazach.
D-ra Pietraszka, W. Polaka, M. Domostawskiego i K. Toma

W programie między innymi

„Panopticum Łódzkie”
Słowa W. Laka Rysunki St. Dobrzyńskiego

Dyrektor Bajda, Komendant Strohman, Mecenasy Piotrusz Za-Kon

Pani Gnieźnińska z Austro-Daimlerem,

Kazimierz Niedopoznański z Autoplajtklubu.

„Łódź na płótnie”
Słowa W. Laka Karykatury S. Dobrzyńskiego

„Kadysz”

„Sojusz narodów”
„Pożyczka amerykańska dla Łodzi”

„Cymes i Cures”
Sketch D-ra Pietraszka

„Porzucona”

Sketch M. Domostawskiego

Zapowiada p. Jerzy Boroński.

Dziś 3 przedstawienia o g. 6, 8 i 10

Kasa czynna od godz. 12 do 2 i od 5-ej.

KLISZE

DLA DUKARŃ, WYDAWNICTW I REKLAM

WYKONYWA

WYTWÓRNIA **GALWANO**, PIOTRKOWSKA 101

TEL. 57-68

Prenumerata

W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł.
miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —
Odnoszenie do domów 10 groszy.
Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49.
Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44
Telefon administracji 32-14

Ogłoszenia:

Godziny przyjęć redakcji 6-7
po poł. Reklamsów niezamówio-
nych nie zwraca się.

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetrový (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE:
40 groszy za wiersz milimetrový (na stronie 4 szpalt). Zarezerwowane i zastrzeżone po-
tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zastr. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk
ogłoszeń administr. nie odpowiada. Druk 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najm. 50 gr.
Ogłoszenia kolorowe (minimum wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej.